

Eesti Põlevkivi viis 5 aastat Addinoliga



Eesti Energia on suurim ettevõtte Eestis. Eesti energeetika põhineb põlevkivil ja selle kaevandamisega tegeleb AS Eesti Põlevkivi. Tegemist on kahest allmaakaevandusest ja kahest avatud karjäärist koosneva kontserniga. Selleks, et põlevkivi maapõuest elektrijaama jõuaks, on vaja võimsaid ja erilisi masinaid: freesid, puurmasinad, vagunid, ekskavaatorid, buldoosid, kallurid, vedurid, transportöörid ja isegi lõhkamiseadmed. Kogu see tehnika vajab määrimist ja siin tulebki mängu Saksamaa määrimisvahendite tootja Addinol Lube Oil GmbH, kes panustab pidevalt uue põlvkonna määrimisvahendite väljatöötamisele ja on saavutanud sellel alal maailmas märkimisväärsed tulemused.

Addinoli koostöö Eesti Põlevkiviga algas 90ndate aastate keskel – arenev ettevõtte soetas esimesed Lääne päritolu buldoosid (Komatsu ja Caterpillar) ja veokid (Euclid) ning tekkis vajadus kvaliteetsete määrimisvahendite järele. Peagi selgus, et määrimisvahendite vajab tervikuna tõsist ümberkorraldust. 2002. aastal kuulutati välja riigihange määrimisvahendite moderniseerimiseks. Osalesid mitmed rahvusvaheliselt tuntud firmad: Shell, Neste, Statoil, Mobil, Addinol. Kõige sisulisemaks ja majanduslikult kasulikumaks osutus Addinoli tehtud pakkumine. Algas põhjalikult ettevalmistatud töö ellurakendamine. Määrimisvahendite nomenklatuuri vähendati 50 nimetuselt 25-ile. See võimaldas vähendada poole võrra laoseisu ja lihtsustada masinate hooldamist. Samuti vähenes risk inimliku eksimuse tõttu kasutada masinates vale õli – vähem marke, vähem segadust. Alustati firma Raasm kaasaegsete õli tankimis- ja kogumiseadmete paigaldust, loobuti täielikult nn ämbrimajandusest. Ei ole mõtet rääkida kvaliteetsetest määrimisvahenditest, kui nende sisse-

valamiseks kasutatakse tolmuseid ja määrimisvahendite avatud anumaid. Määrimisvahendite puhul võeti kasutusele pneumaatilised määrimisvahendid, mis sobituvad otse originaalvahterite ja mida kasutades kaob määrimisvahendite ümbertõstmise vajadus. Sammuvaate ekskavaatorite puhul, mis on kopamahuga 15 m², paigaldati lausa eraldi Lincolni keskmäärimisvahendite süsteemid. Tulemuseks oli määrimisvahendite koguse vähenemine 200 kilogrammilt kuus 25-ile ning



määrimiseks kuluva seisuaja vähenemine 1,5 tunnilt ööpäevas 15 minutini. Lisaks kadus koos vana määrimisvahendite kuhilatega alusplatvormilt ka tulekahju oht.

Loomulikult ilmnis ka üllatusi: mõningates Belazide mootoriõli analüüsid sisaldas suure koguses mustust, tolmu ja lubamatult palju kütust; sammuvate ekskavaatorite keskmäärimisvahendite süsteemid osutusid liialt pikaks ja talvisel ajal oli vaja piisava pumbatavuse tagamiseks võtta kasutusele suurema külmakindlusega erimäärimisvahendite (Addinol Arctic Grease XP2). Raske oli leida lahendusi vanade elektrivedurite kulunud ja ebatihedatele reduktoritele. Efekti andis õli asendamine määrimisvahenditega. Kõik tõsised väljakutsed leidsid lahenduse ning andsid väärtusliku kogemuse tehnika üleviimiseks nn Vene õlilt nüüdisaegsetele kva-

liteetõlile. Õlianalüüsidega leiti optimaalsed määrimisvahendite vahetuse intervallid. Kuna oli põhjendatud paljude masinate mootoriõli vahetusväljade pikendamine (250 töötunnilt isegi 750-ile), siis osutus kallima, kvaliteetse määrimisvahendite (MD 1548 API CI-4, ACEA E7) kasutamine majanduslikult põhjendatuks.

Kõikidesse remondihallidesse ja maa-alustesse hooldusboksidesse paigaldati uued tankimis- ja kogumiseadmed ning välistati seeläbi määrimisvahendite saastumine tolmu ja niiskusega. Töökohad muutusid puhtamaks ja töö määrimisvahenditega meeldivamaks, töötajad rahulolevamaks. Lühidalt kokku võttes – investering ja panustatud töö määrimisvahendite kasutamisse on ennast õigustanud. Määrimisvahendite kasutamine Eestis suuremas ettevõttes on tundmatusest muutunud.

